

W 11,31

X 1374/124

Vf
197

DIATRIBE ZOOLOGICA

LOCUSTAS

&

PORTENTOSAM EARUM NUBEM,

Das

Ungewöhnliche Meuschrecken Meer /

Omnipotente Exercituum DOMINO secundante

Sub P R Æ S I D I O

V I R I Amplissimi,

M. GEORG: ANDR:

Mollenhaupts /

Professoris in almâ hâc Hieranâ Moraliûm

Publici ,

FAUTORIS sui ætatem devenerandi

Publicæ Naturæ Mystrarum exelâci sistit

JOHANN - NICOLAUS Oberländer /

FRANCOHUSANUS,

A. & R.

D. 15. Septembr. 1693.

In anteriori Philosoph. Auditorio

Horis antemeridianis.

ERFORDIÆ, Characteribus GROSCHIANIS.

LOCUSTAS

PLANTAZIONE

LIBRERIA

sub F. E. S. I. O.

GEORG A. A. I.

Indicatore

Indicatore in tutti i libri di

ITALIA

tis
qua
Dor
tur
ner
qui
int
tun
run
con
ad
E
den
qu
tig

PRODROMUS.

Multas in Natura deprehendimus rerum species, longè plures adhuc specierum dotes: illas providè constituit sapientissima Jehovæ manus; has potentissime sive secundum sive supra Naturam nonnunquam applicat omnipotens Naturæ Architectus & Dominus; in illis mirabilis, in his terribilis conspicitur: omnes siquidem opera DEI pie perscrutantes venerabundi ejus permanent admiratores & omnes, qui, quod abditum & insolitum à Domino sit, ritè intuentur, sacro quodam horrore afficiuntur & tantum non percelluntur. Nolumus ex priorum temporum historiis populos, qui ex admirandorum talium contutu consternati & velut attoniti facti, repetere; ad animum modo decenter revocemus Prodigia illa & portenta procul dubio divinitus immissa, quæ modernus noster mundus experitur & contremiscit, illaque, quæ anno hujus sæculi 18. nec non 28 & 30. contigerunt, si non superant, certè paria cum ipsis facere

re censentur. Quoties enim hactenus fatalis terra
conquassatio, totâ penè Europâ & amplius notabilis
contigit; Quoties hac ipsa elapsa æstate cœlum nostris
annis inaudito sæpiusq; iterato contremuit tonitruo,
satisq; diræ grandinis misit Pater, & rubente dextra
sacras jaculatas arces, quis, nisi stipes, non horruit?
Quis nisi cautè Marpesia durior non commotus?
Quis nisi plane Atheus non expavit justissimi Judicis
iram, non timuit acerrimi vindicis pœnam, non refor-
midavit ingruentia mala? Et quid de novis, qui vici-
norum non ita pridem successerunt sedibus, sentien-
dum hospitibus, LOCUSTIS illis insolitis & tantum,
non portentosis, quæ passim in Regionis nostræ cosinia
agmine factæ irruerunt, & quæ data porta irrupe-
runt, fortassis & Hæfati cujus præsagæ diviniq; pro-
positi interpretes infausi. Nos impræsentiarum,
missis illis Has disquisitione Zoologica sub calamum
revocare, & ne de hoc inusitato apud nos insecto vel
nihil admittamus veri, vel promiscua hinc inde sin-
gentibus venalem largiamur fidem, Naturæ & Ex-
perientia Historiæ, quoad ejus fieri potest, sinus ex-
cutere statutum habemus. DEUS, qui in Na-
turalibus vel minimis maximus est, cœpto
ex alto benedicat.

CAP. I.

Essentiam Locustarum in genere exhibens.

§. I.

UT ut in enodandis rerum certarum Naturis demonstratio Existentiæ juxta *Eupel. dicitur* Leges præcedere Essentiæ explanationem consuevit; tamen in præfenti materia ductui huic usu alias recepto operosè insistere, laborem penitus inanem putamus. Haud facile enim quisquam ab omni notitia tam alienus exister, ut per legendo historiarum sacrarum aut itinerariorum monumenta Locustas non adverterit, auribus mirabile hoc insectum non perceperit, imo oculis suis Locustas nostris in plagis non usurpaverit; Hinc relictis supervacaneis potius ad Descriptionem deveniendum.

§. 2. Describi autem consuevit Locusta, quod sit Insectum ex ovo generatum, frugibus infestum & vorax, majorem corporis molem in sexu foeminino obtinens, quàm in masculino, medium tenens inter volatile & reptile.

§. 3. Ad planiorem hujus Orationis definitivæ deductionem expendendum venit tum Subjectum tum Prædicatum: Illud est *Locusta*, hoc ceu complexum integra definitione absolvitur. In Vocabuli *Locusta* natales qui inquirunt, Locustas appellari asserunt, quòd loca omnia, quæ insident, veluti usulant, & omnia frugum fructuumque genera depascunt. Pari modo vocis Græcæ *λιγυρίς* Etymon pertrahentes eam denominari putant *μαγὶ τὸ πᾶς ἀγρὸς ἢ φυτῶν ὡσεὶ*, quod summitates plantarum ambedant, sed nimis frivole, ceu attendenti patet. Germanis audiunt *Heuschrecken* / quòd in fœno saltent, ab antiquo vocabulo *Schriken* h. e. subsilire, item passum facere.

cere. Vid. Martin. Lexicon. Alia, in quibus Philologus se delectare solet, omittimus.

§. 4. Prædicatum Pragmatologiæ faciem exhibet, utpote quod Conceptu communi & proprio absolvitur: Communis est *Insectum*, in hoc enim convenit Locusta cum Ape, formica, Musca &c. Quod autem insectum sit, patet ex eo, quia est animal minus & infirmius certis suis coministris distinctum, sicut inspicienti statim apparet.

§. 5. Restrigitur autem Conceptus hic communis ceu remotior per quendam proximiorē, dum Locusta insectum dicitur *ex ovo generatum*. Est enim animalculum oviparum, uti non solum ova à femellis exclusa evincunt, sed & ovarium in iis per experientiam anatomicam conspicuum indubiè condocere potest; siquidem Curiosissimus ille Naturæ Ruspator Schvvanmerdam Locustarum ova cum integro ovario asservata in suo Gazophylacio esse scribit: Ovarium argenteis filis intertextum (quæ procul dubio arteriæ cum venis) Ova apparere Cornea fuscique coloris, quæ ipsa à primo primordio, quo albescunt & flavescent tenuissima pellicula investita penes se conspici asserit in *Hist. Insect. Sect. 4. p. 82*. Hinc ex Coitu foemella certo tempore ova prolifica, ex quibus postmodum Locusta, excludit.

§. 6. Ubi tamen tam circa Coitum, quam circa ovula adhuc notari meretur, videlicet Coitum ab illis non ut in animalibus perfectioribus perfici, sed Locustam foemellam in Coitu aliquid in marem inferere & ita imprægnari tradunt Naturæ Consulti. Exclusa autem ova itidem foemella sua cauda, quâ longè productiori quàm Masculus gaudet, subtus humum perforando tempore Autumni

Autumni deponit, quæ etiam per totam hyemem sub terra recondita manent, donec ingruente Vere & siccitate aeris favente ex istis ovulis Vermiculi (qui nonnullis Nymphæ, vel etiam Attalabi audiunt) sine alis pedibusque emergunt ac sensim ad saltum mox & volatum adolescunt. Diximus: *Siccitate aeris Verni favente*; Si enim crebriores eo tempore funduntur ab æthere nimbi facile ovula isthæc perire certum est; hinc etiam madido vere pauciores astatem Locustas, sicco autem numerosa earundem ostendisse agmina experientia compertum est. Sed ad Conceptum proprium.

§. 7. Sistitur autem conceptus ille certis quibusdam attributis, quæ Locustam extra essentialiter respiciunt eamque conjunctim sumta, à reliquis Insectis & animalibus perfectis discernunt. Primum autem horum est *Infestatio frugum*, vocabulum generalius nonnihil sumendo, prout herbas, frumenta, legumina, varique generis fructus sub ambitu suo complectitur, hasce invadere, corrumpere, depascere, hisce stragem inferre confuevit frugiperda illa Locusta, id quod Colonorum quam multi non solum experientia edocti, sed & præter caput 7. vers. 2. Amos Historiarum monumenta abundè testatum faciunt, quin imò si turmatim in loca certa irruunt, ambedunt, dicente Tacito, quicquid herbidum & frondosum est, sicuti anno ducentesimo trigésimo secundo in agro Bononiensi contigisse relatum accipimus, ubi Vineas depopulatæ sunt Locustæ, ut etiam sine vinis Nuptias celebrare oportuerit Cives. Nocivæ etiam frugibus possunt videri Locustæ ex hoc, quod certa earum species quodvis ex frugibus delibatum pabulum in immunditiem & mucum intra se convertere & vicissim impurissimam materiam

riam super terram & res ex terrâ nascentes spueri & excacare dicatur, quo sic se habente fit, ut non solum presentibus sed & iis, quas in sequens fortè fundet annus frugibus dispendium exitiumque certissimum parare valeant, dum omnia suis excrementis dicto modo inficiunt, nisi medela quadam fatali discutiatur.

§. 8. Ex dictis facillè dispalescere potest secundum, quod in Conceptu differentiali ponitur, nimirum Voracitas. Quod enim insecti genus integros Campos abrodere, arbores detondere potest, & sic fruges saltim consumere natum, qui id non insectum vorax erit? Non obscurè autem prodit hanc Locustarum Voracitatem triplex, quo gaudent, ventriculus, quem simul cum Onasfo in Loculis suis asservare scribit Insectorum Naturæ Consultissimus Schvvammerdam l. c.

§. 9. Tertium attributum hujus speciei à peculiari illo, quod in sexu habet, desumptum est, dum Mas minor, foemella vero major deprehenditur. Quemadmodum enim, ceu ex supra adductis liquet, in Generationis negotio diversum quid à reliquis potissimum animalibus perfectis, (nam cum quibusdam Insectorum speciebus habent commune) obtinent, scil. quod in Coitu foemina aliquid in Marem inserat, & sic concipiat; ita & hoc singulare Natura iis indulgit, ut sequior sexus quantitate superaret Masculinum. Hinc falsum nonnullorum effatum apparet asserentium, quod nulli inter Locustas mares sint, sed omnes foeminae, & è contra omnes Scababæi mares; refutat enim experientia & speciei per Generationem (quæ similis Essentiæ à simili communicatio nem infert) conservatio.

§. 10. Videri autem Cuidam posset, ac si attributum à pecu-

ex-
um
nus
va-
ant,
m,
ra-
ro-
on-
Non
tri-
na-
uræ
ari
mi-
no-
nis
bus
ha-
ina
hoc
tate
ef-
stas
Sca-
Ge-
tio-
tum
ecu-
a peculiariatē, quæ in sexu occurrit, desumptum descrip-
tionem datam ineptam efficeret; siquidem Descriptio
omnibus sub descripto contentis accommodanda venit,
id quod in hoc deficere videtur, dum dici nullatenus
potest de hoc numero Locusta, quod sit major foemella
& minor Mas. Sedg. (1) Descriptionem omnimode accura-
tam in Zoologicis ob mentis nostræ conditionem per la-
psum summè deperditam, qua etiam in rebus naturalibus
miserè caligat, vix posse expectari, sed persæpè pro-
priis etiam & talibus nos oportere contentos esse. (2)
Negamus, hanc descriptionem non applicari Locustarum
inferioribus tam speciebus quam individuis; Illis quidem
immediatè & veluti primario, his vero mediatè, ita ta-
men, ut invidua semper cum discrimine & vindicatione
sexus subsumantur.

§. II. Denique dicitur, quod *medium tenet inter
Volatile & Reptile*. Notum enim & Tyronibus Physices,
Brutum ab Epitomatoribus Physicis discesci in Volatile,
Natatile, Gressile, & Reptile, divisione desumpta à mo-
tu locali corporis Brutorum totius vario, quando nempe
totum animal vel volando vel natando, vel reptando
& convolvendo locum suum mutat. Videtur hæc ea-
dem divisio fundari *Gen. 1. 20. 21. 24. 25. 1. Reg. 4. 33.*
Cum autem Locusta regulariter, & si est in loco suo na-
turali non præcisè perreptando nec simpliciter volando
motum localem promoveat, sed potius saliendo ita ut
saltus ille ram pedibus quàm alis adjuvetur & ab utroque
perficiatur, hinc insectum inter Volatile & Reptile me-
dium appellari consuevit. In Continuo salu est, non
simpliciter ingrediens neque volans sed instar pulicis sa-
liens, inquit Sperling. in Additament. Zoolog. c. 7. juxtim
B
autem

autem hic, quantum ad Medium, notetur, quod Philosophi illud distinguere ament in Medium *positivum & negativum*; Illud, quod utriusque extremi particeps est; unde & Medium participationis audit, tale reperitur in Colore flavo, fusco, qui intermedii dicuntur. Hoc vero, quod utriusque extremi naturam respicit, tale est virtus respectu vitiorum. Quando itaq; Locusta dicitur nobis medium tenere inter volatile & Reptile sc. respectu nifus ad movendum, haud difficulter constat, hic loci medium indigitari positivum. Si autem solliciti esse velimus, cur motum suum tam pedibus quam alis prosequatur, adeoque medium teneat inter reptile & volatile, causa videretur esse tam in alis quam in pediculis; Utraque enim deprehenduntur inæqualia: Pedes esse inæquales *av.* *Nia* satis evincit; de alis itidem Curiosi, qui experientia id compertum habent, testantur, siquidem Schvammerdam l. c. scribit: *Asservamus alas (Locustarum) quas in medio astutissimus, ita ut altera pars versus exteriora sit explicata, altera versus originem suis Plicis contortuplicata requiescat;* Cum itaque per inæquales illos pediculos eorumque antennarum sat tennes vix furtim se movere, nec propter inæqualem suam dispositionem alæ de se fragiles solæ totum corpusculum valeant elevare, (de continuato enim volatu aliter est sentiendum hinc unum alterius subsidium effligit operam, ut quod neutrum solitariè præstare potuerit, ambo perficiant conjunctim.

§. 12. Reliqua adjuncta ab alijs recensere solita, scil. quod sint animalia provida, quia sine Rege volare dicuntur *Prov. 30.* numerosa tam ratione multiplicationis, quam etiam conlocationis, turmatim enim solent congregari & sic volare, vid. ib. *Prov. 30.* Celeriora, meticulosa &c. luben-

tes

tes præterimus. Quæ vero hucusque de Locustarum Adjunctis adduximus deque his differuimus, ea non aliter Conceptum differentialem ingredi, nisi quatenus simul & conjunctim sumuntur, nemo non videt. Pergimus ad

CAP. II.

Locustarum Diversitatem exhibens.

§. I.

Cum forma hujus Insecti à certis attributis sit desumpta, etiam ejus diversitas ratione certorum attributorum ipsis Physicis fuit dijudicata. Laudatus Schvammerdamus sedecim, quas asseravit, recenset species, nimirum quinque majores, minores sex, medias quinque; Sed qua in re præcipuè illa diversitas dictarum specierum consistat, & cui fundamento innitatur, ne verbulo attingit, nisi quòd quasdam Cœruleas, quasdam virescentes, quasdam purpureas ostentare alas asserat. Nos damus hæc diversitatis delineationem, ut primo distinguamus inter distinctionem Nominis & rei, hucque referamus eam, qua Locusta supponitur vel physicè vel Mysticè; de illa ceu propriè dicta, agit scientia Naturalis, utpote, quæ certa corporis naturalis species est; De hac vero agit Theologus Johannes *Apocal. 9.* Siquidem illæ Locustæ Apocalyptica non veri nominis Locustæ sunt, sed saltem Ecclesiæ purorumque fidei salvifica dogmarum turbatores & obscuratores sub effigie Locustarum in visione Johanni repræsentatur; quemadmodum enim Locustas potissimum in regionibus Australibus per sæpe tanto agmine congregantur, ut turmatim sic volitantes Solem, teste Plinio, obumbrant;

Ita & fumus falforum dogmatum auram Ecclesiasticam ipsumque iustitiæ Solem obscurare, plus quam dici potest, notum est. Locustæ namque Infecta ex fumo tali non oriuntur, Apocalyptica vero ex fumo dicuntur oriri: Illæ Locustæ non habent Regem *Prov. 30. 29.* hæ vero habent Regem sc. Angelum Abyssii, cui nomen Abaddon &c. Pluribus vid. B. Hœ in *Comment. ad h. l. p. 295. & seqq.*

§. 2. Deinde quod ad rem ipsam, ratione certorum, uti dictum, adjunctorum v. g. functionum, partium &c. Locustarum diversitas adduci consuevit, & quidem (1) *ratione volatus*, quædam difficiliter volant, quædam expeditius. Cum enim alarum in Locustis dispositio & numerus soleat variare, non potest non etiam volatus ipse exinde vel difficilior vel expeditior existere. (2) *Ratione Cantus*, quædam canunt, quædam prorsus sunt mutæ, & quæ canunt, eæ vel interdum tantum vel noctu tantum canunt, referente Franz. *Tract. 2. Cap. X.* Quomodo autem Cantillatio seu rectius sonitus ab hisce infectis perficiatur, res videtur esse nonnihil intricata. Præ cæteris nobis arridet sententia Plinii sonum ab Occipitio derivantis, dum scribit: *Vox Locustarum proficisci ab Occipitio videtur: Eo loco in Commissura scapularum habere quasi dentes putantur eosque inter se collidendo excitare stridorem, maximè circa duo æquinoctia.* Hist. nat. lib. XI. c. 29. modo ne excludantur pediculi & alæ, quibus motitatis & inter se attritis itidem, porissimum inter volandum, strepitus sonorus excitatur, id quod non adeò obscure innuere videtur S. Johannes de Locustis sibi in visione exhibitis scribens: *Vox alarum earum sicut vox curruum, equis multis currentibus ad bellum l. c.* Quod autem

autem non omnes cantu querulo rumpant arbutta (ajente Virgilio) vel ex Carentia dentium in Commissura vel alio impedimento naturali partiumque per indispositionem incapacitate fieri videtur. Utrum autem soli masculi cantillent, non vero foemellæ, sicut experientia sua sibi constare affirmat citatus Schvammerdam, Autoris fidei aliorumque observationibus relinquimus. (3) *Razione damni* quædam nocent, dum totos agros depascunt & omnia viridia depopulantur, quædam vero non ita detrimentum parant, sed certis vilioribus herbis devorandis, quin imò pruina & rore contentæ sunt. (4) *Ratione usus*, quædam ad esum immediatè prosunt hominibus, ut ex dicendis constabit, quædam vero non (5) *ratione partium*; Quædam sunt caudatæ, quædam sine cauda; (6) quædam bipennes seu binis alis instructæ, quædam quadripennes. (7) Aliæ pilosæ sunt capite, aliæ glabræ. (8) *Ratione quantitatis* quædam reperiuntur majoris, quædam minoris sortis; Hinc Plin. l. c. de Locustis inquit: *Namque & grandiores cernuntur & tanto volant pennarum stridore*, ut aliæ alites credantur solemque obumbrant, sollicitè suspectantibus populis, ne suas operiant terras; Et Illustris LUDOLFUS in πολυμαρτυρία suo ad Hist. Æthiop. Comment. l. 1. c. 14. ex Petro Kirstenio ad Cap. 3. Matth. sequentia refert: *Narravit Locustas esse ejusdem speciei cum nostris, sed majores*; nam pro Regionum diversitate variant. In Indiis enim (ut ex Plinio patet) sunt ingentis magnitudinis: has autem circa jordanem esse mediocris magnitudinis, instar avium nostrarum montanarum, quas Sylvestres vocare solemus. An vero hæ recensitæ diversitates Locustas specie accuratè loquendo distinctas arguant vix quisquam ut credat, adduci poterit.

§. 3. Cum itaque diversæ adeo deprehendantur Locustæ, nunc, ut propius ad institutum nostrum accedamus, cuiusmodi censui annumerandæ veniant recens his oris appellentes hospites dispiciendum. Dicendum autem, quod pertineant ad Locustas expeditiis volantes. Quamvis enim Locustam & alis & pediculis suum promoveri motum superius dictum est, hoc tamen non obstantè volatus earum continuatus pro re nata difficilior vel etiam expeditior vocari potest. Harum autem volatum expeditiorem esse evincunt quaternæ, quibus instructæ sunt, alæ eaque naturæ membranaceæ, ut adeo conduplicatis hisce instrumentis actiones ipsas, beneficio horum instrumentorum perfici solitas, eò promptiores edant, quorsum etiam facere quid fortasse potest hoc, quod alæ istæ ad finem Corporis promineant, & corpore longiores sint. Observatum autem est ab territorii incolis circa motus earum Conditionem, eundem non rectilineum fuisse sed volatum obliquum & veluti transverso nonnihil corpore peregrisse has Locustas. Majori vero admiratione dignum videtur quod itidem curiosi agrorum pratorumque possesores in hocce insecto animadvertunt & fide dignissimi edixerunt, nimirum semper turmatim irruere in terras & velut ordinem disciplinamque militarem edoctas considerare Locustas, dum vero abitum meditantur & Castrorum quasi solutionem parant, earum paucas cœlum versus elevari certumque alis, columbarum ad instar, strepitum eicere & sic universum Locustarum examen ex templo sursum ferri concinnoque ordine avolare, tanto aspectu ut æreum illud spatium majusculis nivium floccis imprægnatum vel crassiori quadam nebula aut fumo obductum appareret, parimodo perbellam hæc volatilis obser-

observare, & ex coetu quasdam se subtus separando signum veluti edere, ad quod totum agmen quasi ex composito descenderet & uno impetu humum occuparet, ut fermè ad hæc Nostrates accommodare quis posset, quod de Locustis suo tempore in Palæstinam ingruentibus Hieronymus super Cap. 2. Joël (citante Franzio l. c.) asserit, quæ agmine facto venerunt, & aerem, qui inter cœlum & terram est, occupaverunt tanto ordine ex dispositione jubentis DEI volitarunt, ut instar tessularum, quæ in pavimenti manu artificis collocatæ sunt, suum locum tenerent, & ne puncto quidem, ut ita dicam, vel ungue transverso declinarent ad alteram.

§. 4. Porro Nostrates Locustas non ad mutas sed ad Sonoras, quantum quidem comperire licuit, referendas esse certum est, tum quod instrumenta ad sonum efformandum ritè disposita, sc. dentes & pediculi, eas non deficient, tum quod apprimè sonoras & inter sedendum & inter volandum incolæ eas cognoverunt; Siquidem amicus, accola Salanus, ante paucos dies hac transiens Locustas ibidem locorum Catervatim volitantes totum aëra susurro quodam adimplere & sonitu quadantenus raucopere strepere, confidentes verò, imprimis si manibus immitius nonnihil contrectantur, Sibilum quendam & Gryllorum proximè accedentem sonum edere propalàm & sincerè edixit. His Gemina quoad sonum in Locustis suo Commentario Celeberrimus LUDOLFUS ex Histor. Secund. Legat. Sinensi p. 175. qui videatur.

§. 5. Si ulterius progredi & ad *nocentes* ut & *non nocentes* pedem movere liber, nullo negotio, cuiam censui *nostrates* sint addicendi judicare erit, sc. easdem inter nocentes collocandas omnes affirmant advena, qui-

vis

vis edicunt ἀνθρώποι, universi loquuntur Campi & Syl-
vae, singuli, quos pervolitarunt, tractus uno veluti ore
confirmant. Quemadmodum enim de voracitate hujus
insecti in genere spectati ex antegressis constat, & expe-
rientia compluribus exemplis passim historiographis con-
signatis de eadem testari habet; ita de hujatum in spe-
cie Locustarum diritate eò certiores reddimur, quò ac-
curatius Capitis earum conformationem intuemur; quip-
pè non solum os magnum iis concessit sed & binis latera-
libus maxillis, seu rectius, dentibus majusculis satque
duris subcinereoque colore, quantum quidem observare
licuit, præditis eas instruxit natura & velut in frugum
herbarumque depastionem armavit, ut parum penè ab-
esset, quin hæc nostrates in illius sortis Locustis ponere
possimus, quarum mentionem facit Plinius deque iis re-
fert, quòd dentibus suis omnia rodant, quandoque etiam
arborescentium *Hist. nat. l. XI. c. 29.* Si autem sollicitius
quodammodo querere volumus, quomodo & ubi suis,
ad quos migravit, hospitibus nocuerit pestilens hoc in-
sectum, tunc damnum hinc indè illatum non videtur
ubique par esse; In Bohemia, protinusque adjacentibus
regionibus cœu ex relatione accipimus, nimium quantum
savierunt, omnia viridia abroserunt & quicquid herba-
rum frugumque contingere datum est, vastaverunt. Tra-
ctus è contra nobis viciniore & accolæ tam cis-quam
Trans Salanij, utpote ad quos tardius accesserunt, levius
& tolerabilius dicuntur experti detrimentum, non tamen
planè nullum est; Siquidem post avenam etiam canna-
bim, milium, vicias, quid quod stipulas ipsas invasisse
contactuque suo & arrosione adussisse relatum accipimus.
En igitur Exercitum DEI (dicente Joël) Locustas, quem

uti olim contra Ægyptum sic adversus quamvis terram
adhuc hodiè armatum & ad nutum paratissimum tenet.
Non enim Leonibus semper & ursis, inquit Sperlingius,
Zool. l. 6. c. 7. sed Locustis etiam aliisque abjectissimis a-
nimalibus hominum punit improbitatem Deus. Sed hoc
in animalculis nostris miraberis, quòd tùm brassicæ, rapis
aliisque herbis & bulbis edulibus in agris Salanis peper-
cerint, vites arboresque sativas intactas reliquerint, tùm
quod dulce ibidem locorum gramen impune dimiserint,
è contra verò dumeta passim impetuosè invaserint, subari-
dos cespites, juncos & id vile genus alia insatiabili pastu
detonderint. Hæc certè tanta sunt, quæ non ex Physices
nostræ recessibus suam discussionem, sed ex Summi Numi-
nis imperscrutabili nutu potentissimaque directione su-
am decisionem expectare debent. Hujus namque juben-
tis Dei dispositio est, quòd tanta Locustarum nubes ditio-
nibus nostris sit immissa: hujus infinita, qua sanctissimam
temperare voluit Justitiam, gratia est, quod Cerere fermè
succisa & frumentis nobilioribus maximam partem recon-
ditis nostris appulerint oris; Hujus sapientissima potentia
est, quod digniores fruges potioraque esculenta ab earum
depopulatione immunia sint præstita, cum interim viliora
cessarint ipsis in prædam.

§. 6. Utut autem per hæcenus dicta hoc insectum
miseris mortalibus satis sit detrimentosum, non tamen
penitus nullus ejus est, quem humano generi præstare va-
let, usus, tàm immediatè, dum alimento, tanquam victus
corpore hominis non planè indignus, esse ab eoque
comedi potest, uti inferius capite subsequ. constabit;
quàm mediatè, dum animantia certa, ceu sunt sues, ca-
nes, easdem manducare & hisce Locustis ad multam sagi-
nationem pasci consueverunt.

C

§. 7.

§. 7. Si diversitatem Locustarum ratione partium attendimus, nostrates ad illas spectant, quæ quadripennes sunt, sed sine cauda. Quolibet latere binæ conspiciuntur alæ se mutuo contingentes & contegentes, longitudine corpus superantes, argenteo vel etiam luteo colore ut plurimum præditæ & compluribus punctulis liturisque nigricantibus decorè depictis, quæ num literarum lingvæ exoticæ ductus certosque characteres exprimant ex postea subjungendis videbimus. Peculiare verò à vulgaribus istis Locustis hæ nostræ habent hoc, quod careant cauda, & saltem ibidem locorum tres prominuli aculei, sed re-tuli sint conspicui; reliquas partes, nimirum pectus, caput, pediculos, antennulas &c. Si à colore (qui plerunque vel luteus vel canus) discesseris, communes habent cum vulgaribus Locustis, nisi quod caput habeant hirsutum, pectusque villosum & firmiori quasi lorica armatum, cætera majores & robustiores vulgaribus sunt, non tamen sunt maximæ siquidem Locustæ Indicæ §. 3. ex Plinio adductæ quantitate nostrates longè antecellunt, ternum namque pedum magnitudinis esse & cruribus suis ferrarum usum subire itidem ex Plinio refert B. Franzius l.c. Hinc magnitudinis ratione *mediis* annumerandæ veniunt hospites illæ Locustæ, utpotè quæ eâ ad digiti nostri quantitatem proximè accedunt.

CAP. III.

QVÆSTIONES sistens

I.

Unde venerint hæ Locustæ?

Duplicem hæc Qvæstio occasione vocabuli *Unde* ad-mittit sensum; *scilicet Unde* enim accipi potest vel *Causa* liter;

liter, originem & causam, à qua Locustæ dependent deno-
tans, vel *Localiter*, terminum & locum à quo & per quem
ad nos latæ fuerunt, innuens. Priorem si attendimus, iti-
dem bina inibi reperiri membra patet, & quidem propter
geminam dependentiam, quæ tum *quoad essentiam* tum
quoad conglomeratam congregationem & ad certas terræ pla-
gas *ablegationem* intelligi potest. Quibus suppositis re-
spondemus ad primum prioris sensus membrum (quod
Quæstionem sic exhibet : *Unde Locustæ quoad essentiam,*
sive essentialiter dependent?) Quod nostrates Locustæ à su-
is genitoribus proximè dependeant, à quibus per genera-
tionem suam acceperunt essentiam; ut enim singulariter
à DEO creatas eas esse dicamus nulla svadet ratio; & quæ
necessitas urget è via generationis immani saltu in viam
creationis ruere? Ad secundum prioris sensus membrum
(quod hoc : *Unde dependent hæc Locustæ ratione ordinatæ*
congregationis & ad hos tractus ablegationis h. e. unde Lo-
custæ habent, quod sic catervatim & ordinatè volitent, &
præcisè hos, non verò alios terrarum tractus petant?)
paulò aliter respondendum nobis erit, nimirum hoc Lo-
custarum naturæ sibi relictæ & secundum instinctum ordi-
narium agenti nullatenus posse adscribi, aliàs necessario
& semper sic agerent, quod tamen fieri non videmus;
quin potiùs dicendum, Locustas nostras, quantum ad hunc
modum, à DEO venire, qui in earum naturam operari
eamque modo extraordinario & supernaturali dirigere &
pro sua potentia determinare censendus est, siquidem ex
Scripturæ Sacræ lumine clarè liquet, hæc & similia DEO
(non ut causæ universali saltem) adscribi, qui ad Phara-
onem per Moysen dicebat: Ecce ego inducam cras Locustas
in fines tuos, quæ operient superficiem terræ, ne ejus

quicquam appareat, sed comedatur quicquid residuum fuit
 grandini, corrodent etiam omnia ligna quæ germinant in
 agris. *Exod. X.* Qui itidem Locustas populi Israelitici a-
 gris in pœnam mittendis graviter comminatus est inqvi-
 ens: Sementem multam conicies in terram & modicum
 congregabis quia Locustæ devorabunt omnia *Deut. 28,*
v. 38. Amos ipse etiam Deum fictorem Locustarum fœ-
 num & herbas depascentium appellavit, ut ex supra alle-
 gato Capite 7. constat. Imò ex lumine rationis saniores
 Gentiles in his Locustarum & similium animalculorum
 agminibus operationibusque aliquid naturæ conditionem
 supergrediens, & 70 ^{thau} animadvertisse comperimus, un-
 de & Plinius ejusmodi Locustarum nubem Deorum pestem
 nec non iram vocitare nullus dubitavit *L. XI. Hist.*
Nat. c. 29. Posteriores sensum (Quæstionem de loco, un-
 de appulerint, exhibentem) quod attinet, distingvendum
 videtur inter π^s vel terminum Generalem & Specialem.
 Locum & terminum specialem à quo volatus & tenden-
 tiæ suæ initium sumserint & per quos præcisè locos ad no-
 stros usque tractus latæ fuerint, pernosse nondum conti-
 git, nisi quod referentibus Novellis ex Bohemia per distri-
 ctum Egranum & Plaviensem 17. August. oris Salanis appu-
 lerint & sequentibus diebus subindè locos modò sinistram
 modò dextram versùs mutaverint, usque dum 21. ejusdem
 Mensis ditionem Vinariensem invaserint, ubi etiamnum
 hospitantur & Castrorum in Erfurtensium districtu loca-
 tionem meditari dicuntur, quam tamen ingruens pede-
 dentim frigus DEI clementia irritam fore confidimus.
 Terminum verò à quo Generalem possumus dicere pla-
 gam mundi australem, tum quod ibidem locorum ob aeris
 calidioris beneficium numerosius multiplicari & com-
 modius

modius vitam protrahere possunt, tum quod ventorum
 australium (sensu antiquissimis temporibus usitato, quo
 ventu in universum dividebantur in Boreales & Australes)
 ope talismodi Locustarum Examen persapè ad certos lo-
 cos advectum esse passim in historia quâ sacra quâ profa-
 na legimus. Ira enim Diodorus Siculus *Lib. 2. p. 163.*
 ἐπειδὴ ὅταν τὰ πνεύματα ἀναγνῶνται ἀπὸ τοῦ βορέου καὶ νότου
 καὶ ἀναγνῶνται; Deinde cur modo dictis ventis (nimirum Ze-
 phyro & Africo) stantibus nubes Locustarum afferuntur &c.
 Item Sacer Historiographus Moses, quando de locali Lo-
 custarum Ægyptum infestantium origine differit, easdem
 ex plagis australibus adventasse asserit inquit: Dominus
 induxit Eurum toto die illo & tota nocte, & manè facto
 Eurus ille levavit Locustas *Exod. X. 13.* Sed satis de earum
 adventu, devenimus ad

QUÆSTIONEM II.

Quid significent aut portendant nostræ Locustæ?

IN hac Quæstione discutienda circumspicere nobis proce-
 dendum erit, ne vel ignorantia vel temeritatis notam
 contrahamus; hinc doctrinæ gratia distingvere placet in-
 ter determinationem eventus infallibilem seu apodicti-
 cam, & inter indicationem ejus saltem probabilem.
 Quantum ad prius, tunc infallibiliter quid determinare
 & ex harum Locustarum præsentia futurorum necessario
 sic expectandorum Prophetam agere velle stulta temeri-
 tas est, & è contra erudita ignorantia dicere cum Augu-
 stino distingvere nescio, respondere non valeo, non suffi-
 cio. Nihilominus tamen planè talia non curare aut suspi-
 cere, non admirari, non iram Dei mettere, non vitam su-
 am emendare, non culpam suam apud Deum deprecari,

uti Christiani hominis non est, ita nec gentilis aut cujus-
cunque barbaræ nationis unquam fuit. Ad posterius ve-
rò quod est, ex similium comparatione & effectuum ex
causis naturalibus deductione, hancce Locustarum nubem
non solum *iram Dei* (hoc enim ex Sacris & sic infallibili-
ter certum est) sed etiam hoc vel illud in specie malum
portendere, quin dicamus & ratione probabili concluda-
mus nihil impedit. Historiarum enim monumenta si per-
volvimus, similia Locustarum ingruentia examina plerum-
que vel diræ famis vel pestifera luis vel etiam fatalis belli
præsaga fuisse comperimus. Sic immensam illam Locu-
starum ex Thracia elapsis viginti quatuor annis ultra mil-
lesimum quingentesimum in Poloniam, Hungariam &
Germania ultra limites irruentem nubem nonnulli tum
temporis ingentis futuri Turcarum Exercitus prodigia &
portenta divinarunt, quos etiam præsagium non fefellit,
nam paucis præterlabentibus post Viennæ obsidio Hunga-
riæ devastatio insecuta est: parili modo anno 1545. bellum
Protestantium significatum fuisse magnâ Locustarum ad-
ventantium copiâ scribit Tarnovius in *Comment. ad Cap. 1.*
Joël. Et si Locustarum internecinam voracitatem ponde-
ramus, quæ omnia terræ germina radicitus devastant, non-
ne subsequens tempus suis frugibus privant, adeoque an-
nonæ ingravescentiam inducunt? Et si verum est, quod
Dan. Mosler, in *Medit. de Insect. Hung. p. 66.* adducit, Locu-
stas virulenti cujusdam morsus contagio plantas & fata,
inficere, unde aëris intemperies & putredo existat, nonne
luem pestiferam causare possunt? Si quis itaque ex hisce
nostraribus indicia futuri & belli & luis cum annonæ ca-
ritate, (quæ omnia Deus nobis, cum exceptione tamen
pœnitentiæ, minitaretur) conjicere vellet, ei nos adeo
contrarii esse nollemus.

QVÆ.

QVÆSTIO III.

An Locustæ præsentēs possint comedi?

Respondemus affirmando, quia pertinent ad munda-
 animalia, quæ Deus populo Israëlítico comedenda
 concessit, vid. *Lev. XI, 21.* habetur enim ibidem propositio
 Major: Quod graditur super quatuor pedibus, & cui sunt
 crura ultra pedes ejus ad saliendo in terra, istud come-
 detis. Jam faciliè de Locustis potest fieri subsumtio, Ergo
 possunt comedi. *Dicat* aliquis locum huncce Mosaicum
 concedere comedendum animal super quatuor pedibus
 gradiens, Locustas verò nostras (uti & alias à nostris diver-
 sas) habere sex pedes, imò Aristotelem aliosque Physicos
 Locustis in genere spectatis attribuere senos pedes, sicut et-
 iam ocularis inspectio evincit. Sed *respondetur*, utrumq;
 rectè dici posse, nimirum, quod Locustæ habeant quatuor
 pedes, & etiam quod senos habeant, modò *officium* pedum
 in Locustis accuratis distingvatur limitibus. Pedes enim in
 ipsis ordinati sunt vel ad incessum vel ad saltum: Si primo
 modo spectantur quatuor saltem numerantur, sin verò u-
 troq; modo aut conjunctim pedes, nimirum quia saltum quâ
 incessum sumuntur, sex numerantur; illo modo capiuntur
 in Scriptura, hoc verò ab Aristotele & reliquis Physicis, &
 sic locus Mosaicus avtopsiæ non contradicit. Modum au-
 tem præparandi Locustas edules Mauritanis usurpari soli-
 tum à Judæo Fezzano tradit Illustris Ludolfus l.c. sequen-
 tibus: *Cogvebant eas (Locustas) in aqua, & cum aqua bul-
 laret cum sale conjiciebant eas in aquam & sinebant eas co-
 qui per horam. Deinde eximebant eas ex aqua, & edebant
 eas cum pipere & sale, & aceto* Plura videantur ibidem,
 cū primis p. 175. Cujus præscripti processus occasione quæn-
 dam hic Professorum enchireses suas applicasse, Locustas
 præparasse eosq; simul cum Viro aliquo Illustri feliciter e-
 sitasse

1719/18
 sitas ipsius Dn. Professor expertus pronuper sincerè edixit. Dicis: Si comedi possunt, quomodo à Deo immitti in poenam, quomodo annonæ caritatem & famem causare dicuntur? *Resp.* negando conseq. nam & aliæ sunt bestiae, quæ hominibus non leve præstare valent commodum, v.g. Leones, Ursi, Cervi &c. tamen à Deo in poenam his nonnunquam immittuntur; Deinde nec hoc sequitur: *possunt comedi Ergo non portendant famem* saltem sub hac restrictione Major concedenda: Quicquid potest comedi, illud non portendit famem sc; *nisi longè majus pariet damnum & incommodum, quàm præstat commodum*: infinites enim majus est damnum quod devastando fruges hominibus inferunt, quàm commodum quod Sui comestione afferunt; ut ut ne adducamus, quod Locustarum esui Germani non sint assuefacti, & (si essent assuefacti) quod illorum comestio saltem esset temporaria, nimirum usq; ad autumnale non obstante quod fumo possint condiri.

QVÆSTIO IV.

An Locustæ certos in alis gestent Characteres?

Retulerunt non ita pridem (à 7. Septembr.) Colonienſium Novellæ, se fama accepisse, quod Locustæ nostris oris appellentes certis quibusdam, & quidem lingua exotica, sint insignitæ Characteribus. Sic & ab amico pronuper hac trauseunte relatum accepimus, Virum quendam LL. Orientalium apprime gnarum Vratſlaviæ in alis hujus speciei Locustarum animadvertisse characteres ex quorum combinatione bina vocabula idiomate Samaritano resularent, quæ Latino exprimerent hæc: MORIEMINI ANNONA, hac ferme ratione, qua Locustæ Angliam ante complures annos infestantes in alarum altera inscriptam vocem I. R. A. in altera vocem D. E. I. habuisse dicuntur, citante Joh. Möllero in *Allegor. Profano-Sacr. part. 1. c. 1.* Quicquid sit de his, fidem Autoribus relinquimus, in nostris Experientia & *avertia* contrarium testatur. Nemini enim hætenus etiam accuratissimè & per microscopium alas introspectientium talismodi Characteres propriè dictos, cujus etiam sint lingvæ obvenisse, silentio Autorum fide dignissimorum satis certum videtur,

Nos concludimus calidissimis rogantes suspiriis (ex 2. Maccab. 7.) omnia prodigia velit in bonum verti
 Dominus Exercituum.

SS (O:) SS

1077

re cen
conqu
contig
annis i
satis q
sacras
Quis n
Quis n
iram, n
midav
norum
dum bo
non por
agmine
runt, fo
positi in
misis ill
revocar
nihil ad
gentibus
perienti
cutere
tur.

s fatalis terrae
olius notabilis
caelum nostris
ruit tonitruo,
ubente dextra
non horruit?
commotus?
issimi Iudicis
am, non refor-
ovis, qui vici-
bus, sentien-
s & tantum,
nostrae cosinia
borta irrupe-
diviniq pro-
esentiarum,
ib calamum
s infecto vel
inc inde fin-
tura & Ex-
st, sinus ex-
qui in Na-
coepo

CAP. I.

U
fenti
stere
enim
per l
num
insec
in p
poti
sectu
jore
in m
du
dica
defi
inqu
qua
que
Ety
æge
bed
nis
tiqu